

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľa: **JUDr. M. V., B., zastúpený advokátskou kanceláriou Š., Ž.**, proti odporcovi: **Svetové združenie Slovákov v zahraničí**, so sídlom Kollárovo nám. č. 19, Bratislava, adresa pre doručovanie Sekretariát SZSZ, Nám. SNP 12, Bratislava, v konaní o návrhu proti nečinnosti orgánu verejnej správy, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky návrh **z a m i e t a**.

Účastníkom súd právo na náhradu trov konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e

Navrhovateľ sa návrhom podaným na Najvyšší súd Slovenskej republiky dňa 31. augusta 2010 v zmysle ust. § 250t Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“) domáhal toho, aby súd uložil odporcovi povinnosť, aby revízna a zmierovacia komisia Svetového združenia Slovákov v zahraničí ako príslušný orgán odporcu vo veci podania podnetov navrhovateľa z 3. decembra 2009, zo 4. decembra 2009, zo 7. decembra 2009 a podnetu z 29. marca 2010 konala a rozhodla v lehote 1 mesiaca odo dňa právoplatnosti uznesenia súdu a zároveň žiadal priznať náhradu trov konania za tri úkony právnej pomoci a za súdny poplatok. Navrhovateľ v návrhu poukázal na to, že podal v zmysle hlavy XI článku 6 stanov odporcu a hlavy XI článku 6 organizačného a rokovacieho poriadku odporcu tri písomné podnety a to 3., 4. a 7. decembra 2009 a podnety obsahovali všetky formálne a obsahové náležitosti, pričom revízna a zmierovacia komisia napriek tomu, že šesťmesačná lehota stanovená osobitným predpisom – organizačným

a rokovacím poriadkom odporcu už uplynula. Ďalej navrhovateľ uviedol, že o jeho návrhu nerozhodla v zmysle ust. § 250t O.s.p. a § 15 ods. 1 zákona č. 83/1990 Z. o združovaní občanov už vyčerpal všetky opravné prostriedky v rámci pôsobnosti odporcu, ktoré mu stanovy a organizačný a rokovací poriadok odporcu umožňovali na ochranu jeho práv a oprávnených záujmov. Keďže je zrejmé, že odporca nekoná bez vážneho dôvodu spôsobom ustanoveným osobitným predpisom odporcu – organizačným a rokovacím poriadkom je namieste, aby súd vydal rozhodnutie o povinnosti revíznej komisie odporcu vo veci konať a rozhodnúť.

Odporca sa k uvedenému návrhu vyjadril tak, že považuje návrh za šikanózný a nedôvodný. Podľa jeho názoru nie je v spore pasívne vecne legitimovaný, nakoľko nie je orgánom verejnej správy, ale občianskym združením, na ktoré nebol výkon verejnej správy delegovaný a revízna a zmierovacia komisia nie je povinná vydávať rozhodnutia v zmysle správneho práva, ale riešiť spory podľa XI hlavy článku 6 stanov združenia a revízna komisia sa k podnetom navrhovateľa vyjadrila tak, že k žiadnemu pochybeniu zo strany orgánov svetového združenia Slovákov v zahraničí nedošlo. Navyiac revízna a zmierovacia komisia sa riadi výlučne stanovami a nie organizačným poriadkom združenia, ktorý schvaľuje generálna rada združenia. Ak bol navrhovateľ s činnosťou revíznej a zmierovacej komisie nespokojný, mohol sa odvolať k valnému zhromaždeniu združenia, ako najvyššiemu orgánu združenia. Nakoľko navrhovateľovi boli pozastavené členské práva v združení do najbližšieho valného zhromaždenia združenia, tak nie je podľa názoru odporcu aktívne vecne legitimovaný ani navrhovateľ.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd vecne príslušný podľa § 246 ods. 2 písm. b/ O.s.p., preskúmal vec bez nariadenia pojednávania (§ 250t ods. 4 veta prvá O.s.p.) a dospel k záveru, že návrh navrhovateľa v danej veci je neprípustný.

Podľa § 244 ods. 1, 2 a 3 O.s.p. v správnom súdnictve preskúmajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy.

V správnom súdnictve preskúmajú sudy zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov štátnej správy, orgánov územnej samosprávy, **ako aj orgánov záujmovej samosprávy a ďalších právnických osôb, ako aj fyzických osôb, pokiaľ im zákon zveruje rozhodovanie o právach a povinnostiach fyzických a právnických osôb v oblasti verejnej správy (ďalej len "rozhodnutie správneho orgánu").**

Rozhodnutiami správnych orgánov sa rozumejú rozhodnutia vydané nimi v správnom konaní, ako aj ďalšie rozhodnutia, ktoré zakladajú, menia alebo zrušujú oprávnenia a povinnosti fyzických alebo právnických osôb alebo ktorými môžu byť práva, právom chránené záujmy alebo povinnosti fyzických osôb alebo právnických osôb priamo dotknuté. Postupom správneho orgánu sa rozumie aj jeho nečinnosť.

Podľa § 250t ods. 1, 3, 4, 5, 7, O.s.p. fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá tvrdí, že orgán verejnej správy nekoná bez vážneho dôvodu spôsobom ustanoveným príslušným právnym predpisom tým, že je v konaní nečinný, môže sa domáhať, aby súd vyslovil povinnosť orgánu verejnej správy vo veci konať a rozhodnúť. Návrh nie je prípustný, ak navrhovateľ nevyčerpal prostriedky, ktorých použitie umožňuje osobitný predpis.

Orgán verejnej správy, proti ktorému návrh smeruje, je povinný bezodkladne po doručení návrhu predložiť súdu vyjadrenie k návrhu a príslušný spis. K rozhodnutiu o návrhu si súd môže vyžiadať stanovisko nadriadeného správneho orgánu.

Súd o návrhu rozhodne bez pojednávania uznesením. Ak súd návrhu vyhovie, vo výroku uvedie označenie orgánu, ktorému sa povinnosť ukladá, predmet a číslo správneho konania a primeranú lehotu, nie však dlhšiu ako tri mesiace, v ktorej je orgán verejnej správy povinný rozhodnúť. Súd môže na návrh orgánu verejnej správy túto lehotu predĺžiť. **Nedôvodný alebo neprípustný návrh súd zamietne.**

Navrhovateľ má právo na náhradu trov konania, ak súd návrhu vyhovel.

Proti rozhodnutiu súdu nie je prípustný opravný prostriedok.

Na konanie podľa tejto hlavy sa použijú ustanovenia prvej a druhej hlavy tejto časti primerane, ak v tejto hlave nie je ustanovené inak.

Podľa ust. § 15 ods. 1 zákona č. 83/1990 Zb. o združovaní občanov, ak člen združenia považuje rozhodnutie niektorého z jeho orgánov, proti ktorému už nemožno podľa stanov podať opravný prostriedok, za nezákonné alebo odporujúce stanovám, môže do 30 dní odo dňa, keď sa o ňom dozvedel, najneskôr však do 6 mesiacov od rozhodnutia požiadať okresný súd o jeho preskúmanie.

Predpokladom zákonom stanoveného oprávnenia navrhovateľa podať návrh podľa § 250t a nasl. O.s.p. je, že podanie návrhu musí smerovať proti správneho orgánu, ktorý je v správnom konaní nečinný tak, ako to vyžaduje ust. § 244 ods. 2 O.s.p., Takýmto správneho orgánom môže

byť za určitých okolností aj záujmové združenie, založené podľa zákona č. 83/1990 Zb. o združovaní občanov, avšak iba v prípade, ak mu **zákon** zveruje rozhodovanie o právach a povinnostiach fyzických a právnických osôb v **oblasti verejnej správy**. Inými slovami povedané, ak by muselo združenie (odporca), v rámci zákonom prenesenej kompetencie, na svoje rozhodnutie zo zákona aplikovať procesné postupy stanovené zákonom. Občianske združenie ako správny orgán by muselo viesť vo veci administratívne konanie so všetkými jeho dôsledkami. To, že združeniu alebo jeho orgánom vyplýva určitý postup na podnet člena združenia z jeho stanov alebo organizačného a rokovacieho poriadku však neznamená, že ide o správne konanie a vydanie rozhodnutia v rámci správneho konania a jeho vrchnostenského oprávnenia v rámci zákonom prenesenej alebo zverenej delegovanej pôsobnosti konať a rozhodovať vo veciach verejnej správy.

Ak aj ustanovenie § 15 ods. 1 zákona č. 83/1990 Zb. o združovaní občanov hovorí o súdnom prieskume rozhodnutí združenia na podanie návrhu na začatie konania, treba ním podľa súdu chápať právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a všeobecných ustanovení O.s.p.

Správne orgány, ktorých rozhodnutia (prípadne nečinnosť) sú podradené pod súdny prieskum, sú vyššie citovanými zákonnými ustanoveniami rozdelené do dvoch skupín a to na jednej strane do skupiny orgánov štátnej správy a orgánov územnej samosprávy, ktorých rozhodnutia sú bez ďalšieho (okrem výnimiek zakotvených v § 248 O.s.p.) preskúmateľné súdom a na strane druhej na orgány záujmovej samosprávy a ďalších právnických osôb (najmä profesné samosprávy), pričom pre túto druhú skupinu správnych orgánov sú nutné dve podmienky a to, že im musí byť zákonom (nie však stanovami alebo podobným vnútorným predpisom) zverené rozhodovanie o právach a povinnostiach fyzických či právnických osôb a taktiež musí ísť o rozhodovanie v oblasti verejnej správy.

V súdnej veci ide však o prípad, kedy rozhodovanie o právach a povinnostiach členov združenia bolo zverené do kompetencie orgánov združenia nie zákonom, ale stanovami a organizačným a rokovacím poriadkom odporcu - združenia. Už preto nemôže v prípadnom prieskume takéhoto rozhodnutia alebo prípadnej nečinnosti niektorého orgánu združenia ako orgánu záujmovej samosprávy ísť o výkon správneho súdnictva podľa piatej časti O.s.p. V tejto veci si dovoľuje súd poukázať aj na ustálenú judikatúru súdov Českej republiky, kde je podobná

právna úprava ako v Slovenskej republike. Porovnaj uznesenie Městského soudu v Praze vo veci sp. zn. 28 Ca 91/94, uverejnené v časopise Správní právo, ročník 1995, číslo 1, str. 18, a rozsudok Nejvyššího soudu ČR zo dňa 17. 2. 1998, sp. zn. 3 Cdon 1177/96, ako aj Ústavního soudu České republiky (vid' nález Ústavního soudu ČR sp. zn. IV ÚS 9/98, publikovaný ve Sbírce nálezů Ústavního soudu, svazek 10, díl I, pod poř. č. 36), že totiž prieskum rozhodnutí združenia (teda aj prípadná nečinnosť orgánov združenia podľa § 15 zákona č. 83/1990 Zb.) nie je výkonom správneho súdnictva, pretože nejde o výkon verejnej správy. Najvyšší súd Slovenskej republiky zastáva rovnaké právne východiská pre posúdenie veci a to aj s ohľadom na skutočnosť, že platí právna úprava týkajúca sa občianskych združení založených podľa zákona č. 83/1990 Zb. platná aj v Českej republike v čase vydania predmetných rozhodnutí.

Zákon č. 83/1990 Zb. pozná prípady, keď súdny prieskum je výkonom správneho súdnictva (porovnaj § 12 ods. 4 zákona, v ktorom je pod čiarou výslovný odkaz na ustanovenie § 244 až 250 O.s.p.); to však ide o taxatívne vymenované prípady a kedy ide o typické rozhodnutia vydané v oblasti verejnej správy, v ktorých by pripadala do úvahy aj prípadná nečinnosť správnych orgánov.

Z uvedeného vyplýva, že i porovnanie znenia ust. § 15 a § 12 ods. 4 zákona 83/1990 Zb. svedčí pre záver, že prípadná nečinnosť orgánov združenia nepodlieha súdnemu prieskumu podľa piatej časti O.s.p., že teda nejde o výkon správneho súdnictva a preto, keďže ak v danej veci nie je možný postup podľa hlavy štvrtej časti piatej O.s.p. upravujúcej nečinnosť orgánov verejnej správy, nezostáva navrhovateľovi iná možnosť, než domáhať sa súdnej ochrany voči odporcovi vzhľadom k ust. § 7 odst. 2 O.s.p. a s prihliadnutím na § 15 ods. 1 zákona č. 83/1990 Zb., iba podaním žaloby podľa § 80 O.s.p. a primerane na jeho prípad aplikovať časť prvú a tretiu O.s.p..

Z uvedených dôvodov Najvyšší súd Slovenskej republiky navrhovateľov návrh na konanie proti nečinnosti odporcu, (ktorého označil ako pasívne vecne legitimovaný orgán verejnej správy) musel ako neprípustný podľa § 250t ods. 4 O.s.p. zamietnuť. Odporca nie je v spore pasívne vecne legitimovaný, nakoľko nie je správnym orgánom, ako ho definuje ust. § 244 O.s.p.

O náhrade trov konania súd rozhodoval podľa ustanovenia § 250t ods. 8 O.s.p. v spojení s § 250k ods. 1. Účastníkom nepriznal právo na náhradu trov konania, keďže navrhovateľ bol v konaní neúspešný a odporcovi trovy konania nevznikli a žiadne si neuplatnil.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 25. januára 2011

JUDr. Ida H a n z e l o v á , v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia:

Andrea Jánošíková